

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

28 ianuarie 2014

V.V. nr. 9

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Str. Alexandru Lăpușeanu, 28,
Chișinău MD 2004
Republica Moldova

SESIZARE

prezentată în conformitate cu articolul 25 litera g) din Legea nr.317-XIII, din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alineatul (1) litera g) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr.502-XIII din 16 iunie 1995

Vadim VACARCIUC
Deputat în Parlament

V. Vacarciuc

*Vadim Cojocaru
Deputat în Parlament*

Cojocaru

100

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
INTRARE NR. 4a
28 01 20 14

AUTORUL SESIZĂRII

Vadim VACARCIUC

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Municipiul Chișinău, Bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 162

Tel. 069190303

1. OBIECTUL SESIZĂRII.

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare prevederilor articolul 7¹ „*Competența Comitetului Național Olimpic și Sportiv*” din Legea nr. 330-XIV, din 25.03.1999 „*Cu privire la cultura fizică și sport*”.

Conform prevederilor articolul 25 litera g) din Legea nr. 317-XIII, din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alineatul (1) litera g) și art. 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995, solicit respectuos Înaltei Curți examinarea constituționalității unor prevederi din Legea nr. 330-XIV din 25.03.1999 „*Cu privire la cultura fizică și sport*” și anume a articolului 7¹ precum urmează:

(1) *Comitetul Național Olimpic și Sportiv, în comun* cu federațiile naționale pe ramuri de sport recunoscute de Comitetul Internațional Olimpic, monitorizează implementarea planurilor de pregătire a sportivilor și realizarea obiectivelor de performanță la competițiile internaționale oficiale.

(2) *Comitetul Național Olimpic și Sportiv, în comun* cu federațiile naționale pe ramuri de sport recunoscute de Comitetul Internațional Olimpic, înaintează propuneri privind elaborarea politicii statului în domeniul sportului de performanță.

(3) *Comitetul Național Olimpic și Sportiv, în comun* cu autoritatea centrală de specialitate, elaborează, în baza propunerilor federațiilor sportive naționale, a altor structuri sportive, proiectul programului național de pregătire și participare la edițiile ordinare ale Jocurilor Olimpice.

(4) *Comitetul Național Olimpic și Sportiv, în comun* cu autoritatea centrală de specialitate, elaborează propuneri privind repartizarea sumelor de la bugetul de stat destinate finanțării sportului de performanță, în strictă conformitate cu criteriile distincte pentru performanță.

2. LEGISLAȚIA PERTINENTĂ.

Constituția Republicii Moldova:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

- (1) Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil.
- (2) Forma de guvernământ a statului este republica.
- (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 2

Suveranitatea și puterea de stat

- (1) Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție.
- (2) Nici o persoană particulară, nici o parte din popor, nici un grup social, nici un partid politic sau o altă formațiune obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu. Uzurparea puterii de stat constituie cea mai gravă crimă împotriva poporului.

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

- (1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 74

Adoptarea legilor și a hotărîrilor

- (3) Proiectele de lege prezentate de Guvern, precum și propunerile legislative ale deputaților acceptate de acesta sînt examinate de Parlament în modul și după prioritățile stabilite de Guvern, inclusiv în procedură de urgență. Alte propuneri legislative se examinează în modul stabilit.

Capitolul VI

G U V E R N U L

Articolul 96

Rolul

- (1) Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului și exercită conducerea generală a administrației publice.

(2) În exercitarea atribuțiilor, Guvernul se conduce de programul său de activitate, acceptat de Parlament.

Capitolul VIII
ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ
Articolul 107

Administrația publică centrală de specialitate

(1) Organele centrale de specialitate ale statului sînt ministerele. Ele traduc în viață, în temeiul legii, politica Guvernului, hotărîrile și dispozițiile lui, conduc domeniile încredințate și sînt responsabile de activitatea lor.

(2) În scopul conducerii, coordonării și exercitării controlului în domeniul organizării economiei și în alte domenii care nu intră nemijlocit în atribuțiile ministerelor, se înființează, în condițiile legii, și alte autorități administrative.

CONVENȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI
ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE

Articolul 14. Interzicerea discriminării

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

Legea cu privire la Guvern nr. 64 din 31 mai 1990

Articolul 1. Rolul Guvernului

Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului, exercită conducerea generală a administrației publice și este responsabil în fața Parlamentului.

Relațiile dintre Guvern și Președintele Republicii Moldova se reglementează de Constituția Republicii Moldova.

În exercitarea atribuțiilor, se conduce de programul său de activitate, acceptat de Parlament.

Articolul 2. Principiile de bază ale activității Guvernului

În activitatea sa Guvernul:

- 1) se călăuzește de Constituție (Legea Fundamentală a Republicii), de celelalte legi ale Republicii Moldova, de decretele Președintelui Republicii Moldova și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;
- 2) pornește de la principiile democrației, legalității și utilității sociale;
- 3) asigură colegialitatea și răspunderea personală a membrilor Guvernului în procesul elaborării, adoptării și realizării hotărîrilor;
- 3¹) asigură transparența în procesul elaborării și adoptării hotărîrilor, dispozițiilor și ordonanțelor;

Articolul 11. Principalele împuterniciri ale Guvernului în domeniul dezvoltării sociale, învățămîntului, tineretului și sportului, culturii și ocrotirii sănătății Guvernul:

- 1) promovează o politică de stat unitară în vederea asigurării pentru populația republicii a unui nivel de trai care nu ar fi mai scăzut decît nivelul minimal de trai stabilit oficial și care ar corespunde nivelului dezvoltării economice a Republicii Moldova;
- 2) realizează politica de stat în domeniul reglementării proceselor migraționiste, promovează și perfecționează un program integral în domeniul demografiei;
- 3) ia măsuri în ceea ce privește creșterea numărului de locuri de muncă, crearea condițiilor pentru ridicarea nivelului de trai, a unor condiții normale de muncă și odihnă, asistența socială;
- 4) asigură condiții social-economice, creează o bază tehnico-materială și fonduri speciale pentru dezvoltarea învățămîntului public, tineretului, culturii, ocrotirii sănătății, protecției mediului ambiant;
- 5) elaborează direcțiile strategice de dezvoltare a urbanismului, a gospodăriei comunale și de locuințe;
- 6) ia măsuri în vederea asigurării populației cu produse alimentare, mărfuri industriale, medicamente, servicii, promovează politica statului în domeniul standardizării, metrologiei, acreditării și certificării produselor;
- 7) dirijează activitatea de ocrotire a monumentelor de istorie și cultură; asigură executarea legislației cu privire la libertatea conștiinței;
- 8) asigură păstrarea, dezvoltarea și funcționarea limbii moldovenești, recunoaște și protejează dreptul la păstrarea, dezvoltarea și funcționarea limbii ruse și altor limbi vorbite pe teritoriul țării;
- 9) susține prin diferite forme de colaborare activitatea comunităților naționale ale moldovenilor și găgăuzilor care locuiesc în afara hotarelor Republicii Moldova;
- 10) asigură dezvoltarea turismului, gospodăriei de agrement;
- 11) *promovează politica statului în domeniul culturii fizice și sportului.*

RELAȚIILE GUVERNULUI CU ALTE ORGANE DE STAT

Articolul 19. Relațiile Guvernului cu organele administrației publice locale Guvernul:

- 1) promovează în viață și exercită controlul asupra respectării și executării legilor Republicii Moldova, hotărîrilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului de către organele administrației publice locale;
- 2) administrează, împreună cu organele administrației publice locale obiectivele și ramurile de importanță statală;
- 3) **coordonează activitatea organelor administrației publice locale în vederea traducerii în viață a politicii de stat în domeniul asistenței sociale, ocrotirii sănătății, învățămîntului public, tineretului și sportului, culturii și protecției mediului ambiant;**

4) contestă hotărârile autorităților administrației publice locale, dacă ele contravin legislației.

Titlul IV

STRUCTURA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

Articolul 24. Organele centrale de specialitate ale administrației publice

În republică activează:

1) următoarele ministere:

Ministerul Economiei

Ministerul Finanțelor

Ministerul Justiției

Ministerul Afacerilor Interne

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene

Ministerul Apărării

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor

Ministerul Mediului

Ministerul Educației

Ministerul Culturii

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei

Ministerul Sănătății

Ministerul Tineretului și Sportului

Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor;

2) alte autorități administrative centrale:

Biroul Național de Statistică

Agenția Relații Funciare și Cadastru

Biroul Relații Interetnice

Agenția "Moldsilva"

Agenția Rezerve Materiale

Agenția Turismului

Centrul Național Anticorupție

Articolul 29. Membrii Guvernului

Membrii Guvernului:

poartă răspundere pentru sferele de activitate ce le-au fost încredințate și pentru activitatea Guvernului în ansamblu;

participă la examinarea chestiunilor în cadrul ședințelor Guvernului și ale Prezidiului său;

pot prezenta Guvernului propuneri cu privire la examinarea chestiunilor ce țin de competența lui, pot iniția elaborarea unor hotărâri și ordonanțe ale Guvernului.

Ministrul nu este în drept:

1) să dețină o oricare altă funcție în organele autorităților publice centrale și locale;

2) să se încadreze în organele de conducere a unităților comerciale;

- 3) să practice activitate de întreprinzător personal sau prin terțe persoane;
- 4) să dețină o altă funcție retribuită, cu excepția activității științifico-pedagogice.

Condițiile de retribuire a muncii și de asigurare materială și socială a membrilor Guvernului sînt stabilite de legislație.

Funcția de membru al Guvernului și împuternicirile membrului Guvernului încetează în cazul demisiei, revocării, incompatibilității funcției sau decesului.

Hotărârea Guvernului nr. 766 din 26.11.2009

„cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia”

Punctul 5 Misiunea Ministerului

constă în elaborarea și implementarea politicii naționale în domeniul tineretului și sportului, determinarea orientărilor strategice de dezvoltare și modernizare continuă a sistemului instituțional din domeniu, crearea condițiilor de participare a tinerilor în viața politică, economică, socială și culturală a țării, promovarea culturii fizice și sportului, formarea și dezvoltarea profesională a resurselor umane din sistemul tineretului și sportului.

Punctul 6. Funcțiile de bază ale Ministerului sînt:

- 1) elaborarea, promovarea și asigurarea realizării politicilor statului în domeniul tineretului, **culturii fizice și sportului;**

Punctul 7. Pentru realizarea funcțiilor de bază ce îi revin, Ministerul exercită următoarele atribuții:

- 1) asigură elaborarea strategiilor de punere în aplicare a Programului de guvernare și propune Guvernului politici în domeniul tineretului și sportului;
- 2) coordonează și monitorizează realizarea programelor de stat în domeniul tineretului și sportului;
- 5) exercită supravegherea și controlul privind respectarea de către structurile de tineret și sport a dispozițiilor legale și a prevederilor cuprinse în statutele și documentele de constituire ale acestora;
- 7) elaborează criteriile de finanțare a proiectelor propuse de organizațiile neguvernamentale de tineret și sport, conform priorităților de dezvoltare a domeniului tineretului și sportului;
- 8) elaborează planul strategic de cheltuieli în domeniul tineretului și sportului;
- 9) în condițiile legislației în vigoare finanțează acțiuni destinate tineretului și sportului, în baza programelor aprobate, susține financiar acțiunile organizațiilor din domeniu care corespund priorităților prevăzute de Minister; încheie contracte de realizare a programelor și acțiunilor de tineret și sport cu instituții publice și persoane fizice și juridice;
- 10) în limita alocațiilor aprobate susține, pe baza contractelor de colaborare, activitățile federațiilor sportive naționale, cărora le-a fost recunoscută utilitatea publică, conform legislației în vigoare;

Punctul 10. Ministrul are următoarele atribuții:

1) organizează activitatea Ministerului și **poartă răspundere personală pentru realizarea sarcinilor încredințate, utilizarea rațională a mijloacelor bugetare și a resurselor umane, integritatea mijloacelor financiare și a valorilor materiale, autenticitatea indicilor cuprinși în evidența contabilă și în dările de seamă;**

Circumstanțele de fapt și argumente de drept:

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 330-XIV din 25 martie 1999 cu privire la cultura fizică și sport, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 2848 din 28 noiembrie 2012) a unui grup de deputați în Parlament a fost aprobat de către Parlamentul RM prin Legea nr.161 din 28.06.2013 fără avizul Guvernului RM, astfel fiind încălcată procedura prevăzută la art.74 alin.(3) al Constituției RM, unde se stipulează expres că *„Proiectele de lege prezentate de Guvern, precum și propunerile legislative ale deputaților acceptate de acesta, sunt examinate de Parlament în modul și după prioritățile stabilite de Guvern, inclusiv în procedură de urgență”*.

Astfel Art. 7¹ acordă competențe excesive Comitetului Național Olimpic și Sportiv care în comun cu Federațiile naționale pe ramuri de sport și în comun cu Ministerul Tineretului și Sportului elaborează propuneri privind repartizarea sumelor de la bugetul de stat destinate finanțării sportului de performanță, elaborează proiectul programului național de pregătire și participare la edițiile ordinare ale Jocurilor Olimpice. Însă în conformitate cu Regulamentul Ministerului (H.G. 766/2009 pct. 10) Ministrul **poartă răspundere personală** pentru realizarea sarcinilor încredințate, utilizarea rațională a mijloacelor bugetare și a resurselor umane, integritatea mijloacelor financiare și a valorilor materiale.

Prin prisma articolului 4 din Constituție și articolul 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale e de menționat tratamentul discriminatoriu a Comitetului Național Olimpic și Sportiv în comparație cu alte organizații obștești în mod deosebit Federațiile sportive naționale (*asociații obștești la fel ca și CNOS*) care sunt obligate prin noua redacție a articolului 3 din Lege să prezinte în mod obligatoriu, pentru a fi recunoscute funcționale, avizul consultativ al Comitetului Național Olimpic și Sportiv.

Aducem la cunoștință că pe lângă Comitetul Olimpic Internațional mai sunt și alte structuri la nivel Mondial gen Sport Accord; International Sport Games Association; World Sports Comitee sau International Martial Games Comitee.

La fel articolul 7¹ din Legea cu privire la cultura fizică și sport indiscutabil contravine alineatului (1) articolul 107 din Constituție care prevede: *„Organele centrale de specialitate ale statului sînt ministerele. Ele traduc în viață, în temeiul legii, politica Guvernului, hotărârile și dispozițiile lui, conduc domeniile încredințate și sînt responsabile de activitatea lor.”*

Reieșind din cele expuse de fapt Comitetul Național Olimpic și Sportiv, traduce în viață, în temeiul legii, politica Guvernului în domeniul sportului și nu organul central de specialitate care este Ministerul Tineretului și Sportului.

De asemenea Articolul 7¹ din Legea, în vigoare, a culturii fizice și sportului nu este în corelare cu:

1. Legea nr. 837-XIII din 17.05.1996 „cu privire la asociații obștești”, art.33 alin.(1) care stabilește un șir de principii în baza cărora statul susține asociațiile obștești de utilitate publică,
2. Legea nr.330-XIV din 25.03.1999 cu privire la cultura fizică și sport, art.2 alin.(2), care stabilește scopul, asigură dreptul cetățenilor la practicarea culturii fizice și sportului, iar statul finanțează și dirijează cultura fizică și sportul în conformitate cu programele elaborate; art.6 alin.(3) lit.c) de competența autorității centrale de specialitate ține elaborarea normelor generale de folosire a mijloacelor materiale aflate în administrarea sa și a mijloacelor financiare pentru activitatea sportivă, care provin din subvenții de la buget precum și a art.30 care prevede finanțarea culturii fizice și sportului (alin.(1), (3) și (9)). Urmare, conform Legii precitate federațiile sportive naționale sînt organisme autonome, acestea pot de sinestătător să propună repartizarea resurselor financiare, reieșind din criteriile de performanță. Astfel, prin această completare, ca și la alin.(6) din art.20 sau alin.(4) al art.21, (Legea nr.330/99) se prevede o concentrare a diferitor atribuții relevante sportului la Comitetul Național Olimpic și Sportiv.
3. Legea nr. 98 din 4 mai 2012 privind administrația publică centrală de specialitate, care stabilește – politica statului într-un domeniu sau altul este elaborată de autoritatea publică centrală de specialitate.

În rezultat, deducem că prin conținutul normelor date a fost modificat, statutul Comitetului din asociație de interes național cu un statut de coordonator între structurile sportive (în special federațiile naționale de pregătire sportivă și centrele de pregătire olimpică) într-o autoritate cu funcții de control și supraveghere, care va elabora și implementa politica statului în domeniul sportului.

Totodată, menționăm că în procesul de avizare de către Guvern a proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 330-XIV din 25 martie 1999 cu privire la cultura fizică și sport, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a unui grup de deputați în Parlament, Ministerele au prezentat o serie de obiecții la proiectul nominalizat care nu au fost luate în considerare.

În acest context constatăm că prin adoptarea modificărilor sus menționate autoritatea centrală de specialitate a fost privată de atribuțiile sale prevăzute în Constituția Republicii Moldova cît și alte acte normative în vigoare, acestea fiind preluate de către o asociație obștească, care exercită atribuțiile statului în domeniul culturii fizice și sportului.

Solicitarea autorului sesizării:

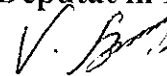
În temeiul celor expuse precum și conform prevederilor legale invocate solicităm respectuos Înaltei Curți:

1. Primirea spre examinare a sesizării și declararea ca fiind admisă sesizarea.

Eșercitarea controlului constituționalității și declararea neconstituționalității prevederilor articolului 7¹ al Legii 330 din 25 martie 1990.

Cu înaltă considerațiune,

Vadim VACARCIUC
Deputat în Parlament

Vadim Cojocaru
Cojocaru
Deputat în Parlament